

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ANTONIJA MAIKLA KOLINSA
[ANTHONY MICHAEL COLLINS]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 19. maijā¹

Lieta C-623/20 P

**Eiropas Komisija
pret**

Itālijas Republiku

Apelācijas sūdzība – Valodu lietojums – Paziņojums par atklāto konkursu administratoru revīzijas jomā pieņemšanai darbā – Valodu zināšanas – Otrās konkursa valodas izvēles ierobežošana ar angļu, franču un vācu valodu – Regula Nr. 1 – Civildienesta noteikumi – Diskriminācija valodas dēļ – Attaisnojums – Dienesta intereses – Prasība jaunajiem darbiniekiem spēt nekavējoties sākt darbu

I. Ievads

1. Valoda ir svarīga Savienības pilsoņu kultūras un politiskās identitātes daļa, un cieņa pret Savienības valodu daudzveidību ir nostiprināta gan Līgumā par Eiropas Savienību, gan Pamattiesību hartā². To apliecina tas, ka visas 24 Eiropas Savienības oficiālās valodas ir noteiktas par tās iestāžu darba valodām³.

2. Valodas atvieglo saziņu starp cilvēkiem un tādējādi ļauj viņiem sadarboties. Tā kā visu 24 oficiālo valodu vienlaicīga lietošana šobrīd nopietni kavētu šādu saziņu un sadarbību, ir saprotams, ka Savienības iestādes cenšas pieņemt darbā ierēdņus, kuri profesionālajā jomā papildus savai dzimtajai valodai pārvalda vismaz vienu saziņas valodu. Garš ir to valodu saraksts, kuras dažādos Eiropas vēstures posmos varētu raksturot kā tādas, kurām vai nu visā kontinentā, vai lielā tā daļā ir bijis saziņas valodas statuss. Valodai var būt saziņas valodas statuss konkrētā politiskā un ekonomiskā kontekstā, kas, protams, nav mūžīgs – tomēr nav noliedzams, ka valodas kā saziņas valodas uztvere nostiprina tās statusu.

3. Tā kā Eiropas Savienībā visām tās oficiālajām valodām ir vienlīdzīgs statuss un kādas valodas noteikšana par saziņas valodu konkrētam mērķim ir neapšaubāma priekšrocība tiem kandidātiem, kuri to pārvalda, šādai izvēlei ir jābūt objektīvi un saprātīgi pamatotai. Tiesas

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² LES 3. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 22. pants. Jāņem vērā arī aptuveni 60 reģionālās un mazākumtautību valodas, kurās runā Eiropas Savienības teritorijā.

³ Padomes Regulas Nr. 1 (1958. gada 15. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.; Īpašais izdevums latviešu valodā: 1. nodaļa, 1. sējums, 3. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2013. gada 13. maija Regulu (ES) Nr. 517/2013 (OV 2013, L 158, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1/58”), 1. pants.

judikatūrā ir atzīts, ka dienesta intereses nodrošina šādu pamatojumu, ja ir ievērotas divas prasības. Tādējādi pamatojumam ir jābūt saistītam ar pienākumiem, kas būs jāveic darbā pieņemtajām personām. Pierādījumiem, ko izmanto, lai attaisnotu ierosināto ierobežojumu, jābūt saturiski pareiziem, ticamiem un konsekventiem⁴.

4. Izskatāmajā lietā Eiropas Komisija lūdz atcelt Vispārējās tiesas 2020. gada 9. septembra spriedumu lietā Itālija/Komisija (T-437/16, EU:T:2020:410; turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru Vispārējā tiesa atcēla paziņojumu par atklātu konkursu administratoru revīzijas jomā pieņemšanai darbā (AD 5/AD 7)⁵. Izskatāmajā lietā strīdīgajā *EPSO*⁶ paziņojumā ir precizēts, ka kandidātiem jāatbilst šādiem īpašiem valodas prasījumu nosacījumiem:

- 1. valoda: minimālais nepieciešamais līmenis C1 vienā no 24 oficiālajām ES valodām;
- 2. valoda: minimālais nepieciešamais līmenis B2 angļu, franču vai vācu valodā, obligāti cita nekā 1. valoda⁷.

5. Pārsūdzētajā spriedumā ir atzīts, ka Komisija nav pierādījusi, ka kandidātu otrās valodas izvēles ierobežošana ar angļu, franču un vācu valodu ir objektīvi attaisnota un samērīga ar iecerēto pamatmērķi, proti, pieņemt darbā administratorus, kuri spēj nekavējoties sākt darbu. Komisija nav arī pierādījusi, ka valodu lietojuma ierobežojums ir pamatots ar budžeta un darbības ierobežojumiem un/vai atlases procedūras raksturu⁸. Apelācijas sūdzībā Tiesai Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot tai uzlikusi nepamatoti lielu slogu attiecībā uz valodu ierobežojuma pamatojumu. Tā arī apstrīd Vispārējās tiesas veikto to pierādījumu vērtējumu, ko Komisija iesniedza šā ierobežojuma atbalstam.

⁴ Skat., piemēram, spriedumus, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), 2019. gada 26. marts, Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251), 2019. gada 26. marts, Spānija/Parlaments (C-377/16, EU:C:2019:249), 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija (T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495), 2017. gada 14. decembris, PB/Komisija (T-609/16, EU:T:2017:910), 2021. gada 3. marts, *Barata*/Parlaments (T-723/18, EU:T:2021:113), un 2021. gada 9. jūnijs, *Calhau Correia de Paiva* /Komisija (T-202/17, EU:T:2021:323).

⁵ *EPSO/AD/322/16*, OV 2016, C 171 A, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “strīdīgais *EPSO* paziņojums”.

⁶ Eiropas Parlamenta, Padomes, Komisijas, Tiesas, Revīzijas palātas, Ekonomikas un sociālo lietu komitejas, Reģionu komitejas un Eiropas Ombuda Lēmuma 2002/620/EK (2002. gada 25. jūlijs) par Eiropas Kopienų Personāla atlases biroja izveidi (OV 2002, L 197, 53. lpp.) 2. pantā pilnvaras rīkot atklātus konkursus, uz kuriem attiecas Civildienesta noteikumu 30. panta pirmā daļa un III pielikums, tiek nodotas Eiropas Personāla atlases birojam (*EPSO*). Saskaņā ar tā 4. pantu visas pārsūdzības saistībā ar *EPSO* piešķirto pilnvaru īstenošanu adresē Komisijai.

⁷ Eiropas vienotajā valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēmā, ko pieņēmusi Eiropas Padome (Eiropas Padomes Ministru komitejas ieteikums Nr. R (98) 6, 1998. gada 17. marts; turpmāk tekstā – “*CEFR*”), ir noteiktas sešu līmeņu valodu prasmes – no A1 līdz C2. Vienā no tās tabulām ir visaptveroši aprakstīti kopīgie zināšanu līmeņi. C1 līmeņa, kas atbilst “augstākajam” valodu zināšanu līmenim, apraksts ir šāds: “Spēj saprast dažādas tematikas sarežģītus, garus tekstus un uztvert zemtekstu. Spēj izteikties tekoši un spontāni, īpaši nemeklējot vārdus. Spēj atbilstoši un prasīgi lietot valodu sociālajā, akadēmiskajā un profesionālajā vidē. Spēj izveidot skaidru, labi strukturētu, detalizētu tekstu par sarežģītiem jautājumiem, labi pārzinot tekstveides principus, lietojot atbilstošus saistījuma un saskaņojuma līdzekļus.” B2 līmeņa, kas atbilst “vidējam” valodu zināšanu līmenim, apraksts ir šāds: “Spēj saprast galveno sarežģītos tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem, arī diskutējās par profesionāliem jautājumiem savā specialitātē. Spēj sarunāties samērā brīvi un spontāni tā, ka saziņa ar dzimtās valodas runātājiem noris bez savstarpēja sasprindzinājuma. Spēj izveidot skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem tematiem, pamatot savu viedokli, izklāstot apspriežamā jautājuma pozitīvās un negatīvās puses.”

⁸ Spriedums, 2020. gada 9. septembris, Itālija/Komisija (T-437/16, EU:T:2020:410, 197. punkts).

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Regula Nr. 1/58

6. Ar Regulu Nr. 1/58 Padome izmantoja tai (šobrīd) LESD 342. pantā noteiktās pilnvaras pieņemt tostarp noteikumus par valodu lietojumu Eiropas Savienības iestādēs. Šobrīd spēkā esošajā redakcijā šajā regulā ir noteikts:

“1. pants

Savienības iestāžu oficiālās valodas un darba valodas ir angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valoda.

[..]

6. pants

[Eiropas Savienības] iestādes savos reglamentos [iekšējos noteikumos] var noteikt, kuras valodas ir lietojamas īpašos gadījumos.”

B. Civildienesta noteikumi

7. Ciktāl tas ir būtiski, Civildienesta noteikumu⁹ 1.d pantā ir paredzēts:

“1. Piemērojot šos Civildienesta noteikumus, diskriminācija jebkāda iemesla dēļ, piemēram, dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai ticības, politisko vai citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, veiksmes, dzimšanas, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ, ir aizliegta.

[..]

6. Ievērojot nediskriminācijas [diskriminācijas aizlieguma] principu un proporcionalitātes [samērīguma] principu, jebkādam to piemērošanas ierobežojumam jāsniedz objektīvs un saprātīgs pamatojums un tā mērķim jābūt likumīgam darbinieku politikas vispārējās interesēs. [..]”

8. Civildienesta noteikumu III sadaļas 1. nodaļa “Iecelšana amatā” ietver 27.–34. pantu. 27. pantā ir noteikts:

“Iecelšana amatā ir virzīta uz to, lai iestāde saņemtu pakalpojumus, ko sniedz vispējīgākie, visefektīvākie un visgodprātīgākie ierēdņi, kas iecelti amatā, ņemot vērā pēc iespējas plašāku ģeogrāfisko teritoriju, un izraudzīti no Savienības dalībvalstu pilsoņiem. Neviens amats netiek rezervēts kādas konkrētas dalībvalsts pilsoņiem. [..]”

⁹ Padomes Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp., Īpašais izdevums latviešu valodā, 1. nodaļa, 2. sēj., 5. lpp.), redakcijā ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”).

9. Saskaņā ar 28. panta f) punktu:

“Ierēdni var iecelt amatā tikai ar nosacījumu, ka:

[..] viņš sniedz pierādījumu tam, ka viņam ir labas kādas Savienības valodas zināšanas un apmierinošas kādas citas Savienības valodas zināšanas apjomā, kādā tas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai.”

10. Civildienesta noteikumu III pielikuma “Konkursi” 1. pantā ir paredzēts:

“1. Paziņojumu par konkursiem sagatavo iecelēj institūcija pēc apspriešanās ar Apvienoto komiteju.

Tajā jānorāda:

[..]

f) vajadzības gadījumā, īpašā ieņemamo amatu veida dēļ nepieciešamās valodu zināšanas;

[..].”

III. Fakti, tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

11. Pārsūdzētā sprieduma 1.–13. punktā ir apkopoti lietas fakti un strīdīgā *EPSO* paziņojuma noteikumi.

12. Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

- atcelt pārsūdzēto spriedumu;
- ja Tiesa uzskatītu, ka tiesvedības stadija to ļauj, noraidīt prasību pirmajā instancē kā nepamatotu;
- piespriest Itālijas Republikai atlīdzināt šajā instancē un pirmajā instancē radušos tiesāšanās izdevumus.

13. Prasījumu pamatojumam Komisija izvirza trīs pamatus.

14. Pirmais pamats ietver trīs daļas. Pirmajā daļā tiek apgalvots, ka pārsūdzētā sprieduma 137. punktā esot pieļauta tiesību kļūda un kļūda pamatojumā.

15. Otrajā daļā tiek apstrīdēts pārsūdzētā sprieduma 113. punkta pēdējais teikums, 138. un 144. punkts, 147. punkta pēdējais teikums, kā arī 157.–161., 193. un 197. punkts. Komisija apgalvo, ka šajos punktos tai esot noteikts nepamatoti liels slogs gan attiecībā uz pienākumu pamatot strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ietverto valodu lietojuma ierobežojumu, gan attiecībā uz to tās pierādījumu vērtējumu, ko tā iesniedza, lai pamatotu iemeslus, uz kuriem tajā atsaucas *EPSO*.

16. Trešajā daļā Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 132.–135. punktā esot pieļauta tiesību kļūda, jo judikatūrā nav paredzēts pienākums Komisijai savos iekšējos noteikumos norādīt juridiski saistošu aktu, lai attaisnotu valodu lietojuma ierobežojumu.

17. Otrā apelācijas sūdzības pamata mērķis ir identificēt septiņus gadījumus, kuros Vispārējā tiesa būtu sagrozījusi tai iesniegtos pierādījumus. Ar trešo pamatu tiek apgalvots, ka Vispārējās tiesas vērtējums jautājumā par kandidātu saziņas valodu esot prettiesisks.

18. Itālijas Republika apstrīd Komisijas argumentus. Tās prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt apelācijas sūdzību;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

19. Spānijas Karaliste iestājas lietā Itālijas Republikas [prasījumu] atbalstam.

20. Izskatāmā lietā tika apvienota ar lietu C-635/20 [P] tiesas sēdei, kas notika 2022. gada 2. martā un kurā tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Tiesas uzdotajiem rakstveida un mutvārdu jautājumiem.

21. Atbilstoši Tiesas lūgumam šie secinājumi attiecas tikai uz pirmo apelācijas sūdzības pamatu.

IV. Pirmā apelācijas sūdzības pamata vērtējums

A. Par pirmā pamata pirmo daļu

22. Komisija uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 137. punktā esot pieļauta tiesību kļūda, jo tajā ir secināts, ka nevar bez papildu paskaidrojumiem pieņemt, ka darbā jaunpieņemtais ierēdnis, kurš nepārvalda angļu, franču vai vācu valodu, nevarētu nekavējoties veikt noderīgu darbu Savienības iestādē. Tā vietā Vispārējai tiesai esot bijis jāizvērtē, vai valodu lietojuma ierobežojums ir objektīvi attaisnots dienesta interesēs, ņemot vērā nepieciešamību pieņemt darbā kandidātus, kuri būtu spējīgi nekavējoties sākt darbu. Komisija nošķir kandidātu, kurš ir spējīgs “nekavējoties veikt noderīgu darbu” (“*immediately doing useful work*”), no kandidāta, kurš spēj “nekavējoties sākt darbu” (“*immediately operational*”). Tā kā Vispārējās tiesas tiesību kļūda ir pamats to pierādījumu noraidīšanai, kuri attiecas uz saikni starp šo trīs valodu izmantošanu komisāru kolēģijā un Komisijas dienestu darbu, pārsūdzētais spriedums esot jāatceļ.

23. Pārsūdzētā sprieduma 137. punktā ir noteikts:

“Konkrētāk, ne no šiem dokumentiem, ne *a fortiori* no citiem elementiem lietas materiālos neizriet, ka pastāvētu nepieciešama saikne starp Komisijas lēmumpieņemšanas procedūrām, it īpaši tām, kuras norisinās tās locekļu kolēģijā, un pienākumiem, kas būs jāveic strīdīgā konkursa veiksmīgajiem kandidātiem, proti, šā sprieduma 96. punktā izklāstītajiem revīzijas pienākumiem. Proti, pat pieņemot, ka konkrētas iestādes locekļi savās apspriedēs izmanto tikai un vienīgi vienu vai dažas valodas, nevar bez papildu paskaidrojumiem pieņemt, ka darbā jaunpieņemtais ierēdnis, kurš nepārvalda nevienu no šīm valodām, nevarētu sākt strādāt nekavējoties attiecīgajā iestādē (spriedums, 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija, T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495, 121. un 122. punkts (nav publicēti)). Tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka šajā lietā runa ir par īpašiem pienākumiem, kuriem *a priori* nav nekādas ciešas saiknes ar Komisijas locekļu kolēģijas darbu.”

24. Pirmkārt, jānorāda, ka Civildienesta noteikumu 1.d panta 6. punktā ir paredzēts, ka jebkādam diskriminācijas aizlieguma principa piemērošanas ierobežojumam jāsniedz objektīvs un saprātīgs pamatojums un tā mērķim jābūt likumīgam darbinieku politikas vispārējās interesēs. Otrkārt, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atšķirīga attieksme valodas dēļ, kas izriet no valodu lietojuma ierobežojuma, ir pieļaujama tikai tad, ja šāds ierobežojums ir objektīvi attaisnots un samērīgs ar patiesajām dienesta interesēm¹⁰. Pārsūdzētā sprieduma 60. un 61. punktā ir izklāstīts šis apsvērums, kā arī citēts sprieduma lietā Komisija/Itālija¹¹ 89. un 90. punkts, kurā savukārt ir atsaucē uz sprieduma lietā Itālija/Komisija¹² 88. punktu.

25. Lai novērtētu, vai atšķirīga attieksme ir objektīvi attaisnota un samērīga ar patiesajām dienesta interesēm, vispirms ir jānoskaidro šīs intereses. Izskatāmajā lietā atklātos konkursus reglamentējošo vispārīgo noteikumu, kas publicēti 2015. gada 27. februāra *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*¹³, 1.3. punkta atbilstošajā daļā ir norādīts:

“Atkarībā no konkursa jums tiks lūgts parādīt ES oficiālo valodu [...] prasmes. Parasti nepieciešamas padziļinātas vienas ES oficiālās valodas prasmes (CEFR [...] C1 līmenis) un pietiekamas kādas citas ES oficiālās valodas prasmes (CEFR B2 līmenis), taču paziņojumā par konkursu var noteikt stingrākas prasības (jo īpaši tas attiecas uz jomām, kas saistītas ar valodām). Ja vien paziņojumā par konkursu nav norādīts citādi, otrā valoda parasti ir angļu, franču vai vācu. [...]

[..]

ES iestādes iekšējā saziņā jau ilgi lieto galvenokārt angļu, franču un vācu valodu, un tās ir arī valodas, kas visbiežāk vajadzīgas ārējā saziņā un dokumentu apstrādē.

Otrās valodas izvēle ir noteikta dienesta interesēs, jo jaunajiem darbiniekiem jāspēj strādāt uzreiz un sazināties ikdienas darba vajadzībām. Citādi tiktu ievērojami traucēta iestāžu efektīva darbība.”

26. Turklāt strīdīgā EPSO paziņojuma daļā “Atbilstības nosacījumi” ir norādīts: “Kā otrā valoda jāizvēlas *angļu, franču vai vācu valoda*. Tās ir galvenās ES iestāžu darba valodas, un dienesta interesēs jaunajiem darbā pieņemtajiem darbiniekiem ir nekavējoties jāspēj sākt strādāt un savā ikdienas darbā efektīvi sazināties vismaz vienā no tām.” Strīdīgā EPSO paziņojuma II pielikuma “Šīs atlases procedūras valodu režīma pamatojums” pirmajā daļā ir paredzēts, ka “prasības, kas izklāstītas šā paziņojuma par konkursu iedaļā “Atbilstības nosacījumi”, atbilst ES iestāžu galvenajām prasībām attiecībā uz speciālistu prasmēm, pieredzi un zināšanām un vajadzību pēc tā, lai jaunie darbinieki spētu efektīvi strādāt, jo īpaši sadarboties ar citiem darbiniekiem”. Šā pielikuma trešajā daļā ir paredzēts, ka “pēc pieņemšanas darbā ir būtiski, ka administratori nekavējoties spēj strādāt un sazināties ar saviem kolēģiem un vadītājiem”. Nākamās sadaļas “Valodu izvēles pamatojums katrai atlases procedūrai” otrajā daļā ir noteikts, ka “jaunajiem darbiniekiem jābūt spējīgiem nekavējoties sākt darbu un veikt pienākumus, kuru veikšanai tie ir pieņemti darbā. Tādēļ EPSO ir jānodrošina, ka veiksmīgajiem kandidātiem ir pietiekamas zināšanas tādā valodu kombinācijā, kas ļaus viņiem efektīvi veikt savus pienākumus, un jo īpaši – ka veiksmīgie kandidāti ikdienas darbā spēj efektīvi sazināties ar kolēģiem un vadītājiem.”

¹⁰ Skat. arī pārsūdzētā sprieduma 82. punktu un tajā minēto judikatūru.

¹¹ Spriedums, 2019. gada 26. marts (C-621/16 P, EU:C:2019:251).

¹² Spriedums, 2012. gada 27. novembris (C-566/10 P, EU:C:2012:752).

¹³ OV 2015, C 70 A, 1. lpp.

27. Tādējādi strīdīgajā *EPSO* paziņojumā sniegtais “patieso dienesta interešu” apraksts ietver nepieciešamību pieņemt darbā kandidātus, kuri ir spējīgi nekavējoties efektīvi strādāt. No tā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma 137. punktā ietvertā norāde uz to, ka nevar bez papildu paskaidrojumiem pieņemt, ka darbā jaunpieņemtais ierēdnis, kurš nepārvalda franču, vācu vai angļu valodu, nevarētu nekavējoties sākt veikt noderīgu darbu attiecīgajā iestādē, ir attiecināma uz “patiesajām dienesta interesēm”, kā tās raksturotas strīdīgajā *EPSO* paziņojumā.

28. Tas, ka Vispārējā tiesa uzskata, ka prasība jaunajiem darbiniekiem “nekavējoties sākt darbu” ir būtisks valodu lietojuma ierobežojuma iemesls¹⁴ un ka tā nereti izmanto šo frāzi pārsūdzētajā spriedumā¹⁵, nenozīmē, ka arī citiem aprakstiem, kas balstīti uz strīdīgā *EPSO* paziņojuma tekstu, arī nebūtu nozīmes, izvērtējot, vai pieejamie pierādījumi liecina, ka valodu lietojuma ierobežojums ir objektīvi attaisnots un samērīgs ar patiesajām dienesta interesēm.

29. Patiešām, nav viegli saprast, kā Komisija var apgalvot, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertā atsauce uz strīdīgā *EPSO* paziņojuma tekstu, kas pamato valodu lietojuma ierobežojumu, varētu izraisīt šā sprieduma atcelšanu. Turklāt ir grūti saskatīt atšķirību starp to, vai darbā jaunpieņemts ierēdnis spēj “nekavējoties sākt darbu” vai spēj “nekavējoties veikt noderīgu darbu”. Lai gan Komisija pamatojas uz šo atšķirību, lai apgalvotu, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, tā savos procesuālajos rakstos nav paskaidrojusi, kā šī atšķirība izpaužas. Tiesas sēdē Komisija precizēja, ka, pēc tās domām, spēja veikt noderīgu darbu attiecas uz spēju veikt nenozīmīgus uzdevumus, kas nav saistīti ar kandidātu faktiskajiem pienākumiem. Tomēr šāda interpretācija ir pretrunā gan šo vārdu parastajai nozīmei, gan kontekstam, kādā tie ir izmantoti pārsūdzētā sprieduma 137. punktā.

30. Tāpat Vispārējai tiesai nevar pārņemt, ka tā pārsūdzētā sprieduma 137. punktā ir citējusi agrāku spriedumu, kurā tā izmantojusi to pašu formulējumu un nonākusi pie līdzīga secinājuma, ņemot vērā to, ka šī Tiesa noraidīja Komisijas apelācijas sūdzību par minēto spriedumu¹⁶.

31. Otrs galvenais Komisijas arguments ir par to, ka Vispārējā tiesa neesot pietiekami izskaidrojusi, kāpēc nevar bez papildu paskaidrojumiem pieņemt, ka darbā jaunpieņemtais ierēdnis, kurš nepārvalda angļu, franču vai vācu valodu, nevarētu nekavējoties veikt noderīgu darbu Savienības iestādē. Manuprāt, šis arguments ir mēģinājums apvērst pierādīšanas pienākumu. Komisijai ir jāpaskaidro, kāpēc tāda atšķirīga attieksme valodas dēļ, kas izriet no attiecīgā valodu lietojuma ierobežojuma, ir objektīvi attaisnota un samērīga ar patiesajām dienesta interesēm, neatkarīgi no tā, vai tās tiek raksturotas kā prasība jaunpieņemtajiem ierēdņiem spēt “nekavējoties sākt darbu” vai “spēt nekavējoties veikt noderīgu darbu”¹⁷.

32. Tāpēc ierosinu Tiesai noraidīt pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu.

¹⁴ Pārsūdzētā sprieduma 92. punkts.

¹⁵ Pārsūdzētajā spriedumā frāze “nekavējoties sākt darbu” ir lietota vismaz 30 reizes, tostarp punktos par pierādījumu analīzi (101. un 102. punkts), kā arī punktos, kuros ir izklāstīti starpsecinājumi par pierādījumu vērtējumu (98., 149., 188. un 197. punkts).

¹⁶ Spriedums, 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija (T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495, 121. un 122. punkts). Komisijas apelācijas sūdzība par šo spriedumu tika noraidīta ar 2019. gada 26. marta spriedumu Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251).

¹⁷ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 26. marts, Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

B. Par pirmā pamata otro daļu

33. Komisija apgalvo, ka slogs, ko Vispārējā tiesa tai ir noteikusi gan attiecībā uz valodu lietojuma ierobežojuma iemeslu pamatotību strīdīgajā *EPSO* paziņojumā, gan attiecībā uz to pierādījumu vērtējumu, ko Komisija tika iesniegusi, lai pamatotu iemeslus, uz kuriem atsaucas *EPSO*, ir nepamatots.

1. Valodu lietojuma ierobežojuma iemeslu pamatotība strīdīgajā EPSO paziņojumā

34. Tiesas sēdē Komisija precizēja, ka, neraugoties uz virkni jautājumu saistībā ar Vispārējās tiesas vērtējumu par strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ietvertā valodu lietojuma ierobežojuma iemeslu pamatotību¹⁸, tā neapstrīd šo vērtējumu, jo ar pārsūdzēto spriedumu strīdīgais *EPSO* paziņojums ir ticis atcelts citu iemeslu dēļ.

35. Tomēr Komisija apgalvo, ka pārsūdzētajā spriedumā ir atzīts, ka, tā kā paziņojums par konkursu ir vispārīgs pasākums, tā pamatojumā var norādīt tikai vispārējās situācijas raksturojumu, kuras dēļ tas tika pieņemts, un vispārējos mērķus, ko paredzēts ar to sasniegt. Vispārējā tiesa esot nepamatoti secinājusi, ka strīdīgā *EPSO* paziņojuma pamatojums ir “neskaidrs un vispārīgs”¹⁹. Minētais paziņojums atbilst judikatūrā paredzētajai prasībai par to, ka noteikumos, ar kuriem tiek ierobežota otrās valodas izvēle, ir jāparedz skaidri, objektīvi un paredzami kritēriji, lai kandidāti varētu pietiekami savlaicīgi zināt, kādas ir valodu prasības, un lai varētu sagatavoties konkursiem pēc iespējas labākos apstākļos.

36. Pārsūdzētā sprieduma 100. punktā ir secināts, ka valodu lietojuma ierobežojums nevar tikt attaisnots ar to, ka jaunajiem darbiniekiem ir jāspēj nekavējoties sākt darbu, šā iemesla neskaidrā un vispārīgā formulējuma dēļ un tādēļ, ka strīdīgajā paziņojumā trūkst konkrētu norāžu, kas to pamatotu. Pēc tam Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai Komisijas sniegtā informācija un pierādījumi par to, ka jaunajiem darbiniekiem ir jāspēj nekavējoties sākt darbu, attaisno valodu lietojuma ierobežojumu. Tā secināja, ka tas tā nav²⁰. No tā izriet, ka strīdīgā *EPSO* paziņojuma atcelšana ir balstīta uz abiem Vispārējās tiesas analīzes virzieniem. Pilnīguma labad izvērtēšu Komisijas kritiku par pārsūdzētā sprieduma pirmo daļu.

37. Komisija apgalvo, ka strīdīgais *EPSO* paziņojums atbilst prasībai, ka noteikumos, ar kuriem tiek ierobežota otrās valodas izvēle, ir jāparedz skaidri, objektīvi un paredzami kritēriji, lai kandidāti varētu pietiekami savlaicīgi zināt, kādas ir valodu prasības, un lai varētu sagatavoties konkursiem pēc iespējas labākos apstākļos.

38. Skaidrības, objektivitātes un paredzamības kritēriji izriet no sprieduma Itālija/Komisija²¹ 90. punkta. Minētā sprieduma 87.–94. punktā ir paskaidrots, ka iestādes, uz kurām attiecas konkursi attiecīgajā lietā, nav pieņēmušas iekšējos noteikumus saskaņā ar Regulas Nr. 1/58 6. pantu, kuros būtu noteikta valodu lietojuma kārtība.

¹⁸ Pārsūdzētā sprieduma 46.–101. punkts.

¹⁹ Pārsūdzētā sprieduma 100. punkts.

²⁰ Skat. it īpaši pārsūdzētā sprieduma 197. punktu.

²¹ Spriedums, 2012. gada 27. novembris (C-566/10 P, EU:C:2012:752).

39. Minētā sprieduma 95. punktā ir paredzēts:

“Komisija tiesas sēdē apgalvoja, ka kandidātiem bija iespēja sagatavoties pēc paziņojumu par konkursiem publicēšanas. Tomēr ir jāatzīmē, ka termiņš starp katra strīdīgā paziņojuma par konkursu publicēšanu un rakstveida pārbaudījumu datumu neļauj kandidātam noteikti iegūt pietiekamas valodu zināšanas, lai pierādītu savas profesionālās spējas. Attiecībā uz iespēju apgūt vienu no šīm trim valodām, lai piedalītos nākotnē rīkojamajos konkursos, tā pieņem, ka *EPSO* noteiktās valodas ir paredzamas jau ilgi pirms tiem. Tomēr, tā kā nav [tādu iekšējo noteikumu, kas būtu pieņemti saskaņā ar Regulas Nr. 1/58 6. pantu], nekādi nevar nodrošināt konkursa valodu izvēles nemainību un paredzamību.”²²

40. Līdz ar to skaidrības, objektivitātes un paredzamības kritēriji atspoguļo prasību, ka amata iegūšanai iestādē iespējamajiem kandidātiem pietiekami savlaicīgi jāzina, kādas vienas (vai vairāku) konkrētas(-u) valodas(-u) zināšanas jāapgūst noteiktā līmenī, ko var objektīvi novērtēt. Strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ir paredzēta prasība par angļu, franču vai vācu valodas zināšanām B2 līmenī. Šī prasība šķiet skaidra un objektīva. Tomēr parasti ieteiktais kopējais stundu skaits, lai sagatavotos B2 līmeņa eksāmenam, ir no 500 līdz 650 stundām²³. Ja vien iespējamie kandidāti nevarētu sasniegt šādu zināšanu līmeni kādā no trim strīdīgajā *EPSO* paziņojumā norādītajām valodām laikā no tā publicēšanas dienas līdz brīdim, kad notiks šīs valodas pārbaudījumi, strīdīgais *EPSO* paziņojums, visticamāk, neatbilst paredzamības kritērijam, kā tas raksturots sprieduma Itālija/Komisija²⁴ 95. punktā. Turklāt šī prasība papildina nosacījumu par to, ka valodu lietojuma ierobežojums ir pieņemams tikai tad, ja tas ir objektīvi attaisnots un samērīgs ar patiesajām dienesta vajadzībām²⁵. Tādēļ nav pareizi apgalvot, kā, šķiet, dara Komisija, ka, tiklīdz tā ir pierādījusi, ka noteikumi, kas paredz otrās valodas izvēles ierobežošanu, ir skaidri, objektīvi un paredzami, Vispārējai tiesai nav jāvērtē strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ietvertā valodu lietojuma ierobežojuma iemeslu pamatotība.

2. Pierādījumu vērtējums

41. Komisija izvirza virkni atsevišķu argumentu, kuru mērķis ir pierādīt, ka Vispārējā tiesa ir pārsniegusi judikatūrā noteiktās pārbaudes robežas.

42. Vispirms norādīšu, ka judikatūrā ir atzīts, ka Civildienesta noteikumu 2. pants piešķir Savienības iestādēm plašu rīcības brīvību un autonomiju gan attiecībā uz ierēdņu un darbinieku darba vietu radišanu, gan ierēdņa vai darbinieka izvēli, lai aizpildītu izveidoto darba vietu, gan attiecībā uz šādi nodibināto darba tiesisko attiecību būtību²⁶.

²² Skat. arī ģenerālvokāta M. Bobeka [*M. Bobek*] secinājumus lietā Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2018:611, 175. punkts) un spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752, 67. punkts).

²³ Ģenerālvokātes E. Šarpstones [*E. Sharpston*] secinājumi lietā Spānija/Parlaments (C-377/16, EU:C:2018:610, 46. punkts).

²⁴ Spriedums, 2012. gada 27. novembris (C-566/10 P, EU:C:2012:752. Skat. arī spriedumu, 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija (T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495, 50. un 51. punkts), apstiprināts apelācijas tiesvedībā ar spriedumu, 2019. gada 26. marts, Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251).

²⁵ Spriedums, 2019. gada 26. marts, Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251, 91. punkts).

²⁶ Šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 8. septembris, AB (C-288/04, EU:C:2005:526, 26. un 28. punkts), un 2019. gada 26. marts, Komisija/Itālija (C-621/16 P, EU:C:2019:251, 88. punkts un tajā minētā judikatūra).

43. Ja lēmums tiek apstrīdēts ar atcelšanas prasību saskaņā ar LESD 263. pantu, Vispārējās tiesas pienākums ir veikt pilnīgu šādas tiesvedības attiecīgo faktisko un tiesisko apstākļu pārbaudi. It īpaši, kā norādīts šo secinājumu 24. punktā, šī Tiesa ir noteikusi, ka Savienības tiesa ir tiesīga pārbaudīt, vai otrās valodas izvēles ierobežošana ir objektīvi attaisnota un samērīga ar patiesajām dienesta interesēm.

44. Kā ģenerālvokāts M. Bobeks ir norādījis secinājumos lietā Komisija/Itālija²⁷, kas sniegti saistībā ar faktiem un pierādījumiem, kas ir ļoti līdzīgi tiem, kas tiek izvērtēti šajā apelācijas tiesvedībā, lielākā daļa no EPSCO paziņojumā norādītā valodu lietojuma ierobežojuma iemesliem un pierādījumiem, ko Komisija ir iesniegusi to pamatojumam, ir faktu priekšlikumi. Lēmuma pieņemēja plašā rīcības brīvība šajā lietā attiecas uz to, vai un kā varētu ierobežot otrās valodas izvēli konkursos, kā arī uz šā ierobežojuma pamatojumu. Tiklīdz EPSCO pamato konkrētu otro valodu izvēli ar faktu priekšlikumu virkni, gan šie iemesli, gan tos pamatojošie pierādījumi kļūst par pilnībā pārbaudāmiem Eiropas Savienības tiesās. Tiesas kontroles pilnvaras attiecas uz jautājumu par to, vai ir ievēroti noteikumi par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iegūšanu, kā arī par to, vai, izvērtējot faktus un pierādījumus, ir piemēroti pareizie juridiskie kritēriji²⁸.

45. Ņemot vērā šos apsvērumus, es izskatišu argumentus, ko Komisija izvirza, lai pamatotu apgalvojumu, ka, Vispārējai tiesai vērtējot iesniegtos pierādījumus, tai esot uzlikts nepamatoti liels slogs.

46. Vispirms pievēršoties Komisijas argumentam, ka “lēmuma pamatojuma precizitātes pakāpe ir jāsamēro ar materiālajām iespējām un tehniskajiem apstākļiem vai termiņu, kādā tas ir jāpieņem”, jānorāda, ka šis apgalvojums tostarp izriet no judikatūras par apvienošanās kontroli²⁹. Ir ticams, ka materiālās iespējas, izstrādājot lēmumu par koncentrācijas paredzamo ietekmi uz konkurenci termiņā, ko nosaka ES Apvienošanās regula³⁰, ietekmē tajā ietvertā pamatojuma precizitātes pakāpi. Tomēr šie apstākļi neattiecas uz šo lietu, proti, tas nav *ex ante* novērtējums, nav nepieciešams iegūt un balstīties uz detalizētu tirgus informāciju no trešām personām, nav jāveic sarežģīta ekonomiskā analīze, kā arī nav likumā noteikto termiņu. Turklāt Komisija nav sniegusi Vispārējai tiesai nekādu informāciju par strīdīgā EPSCO paziņojuma pieņemšanas materiālajām iespējām, kā arī nav paskaidrojusi, ar kādiem ierobežojumiem EPSCO saskārās termiņu un apstākļu ziņā, kā nenorādīšana savukārt liek apšaubīt pašu šā argumenta pieņemamību. Ņemot vērā visus šos apstākļus, uz šo judikatūru nevar atsaukties, lai pamatotu apgalvojumu par to, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi judikatūrā noteiktās robežas.

47. Turpinājumā Komisija apstrīd pārsūdzētā sprieduma 113., 138. un 157. punktā izdarīto konstatējumu, ka dokumentārie pierādījumi neliecina, ka angļu, franču un vācu valoda ir valodas, kuras faktiski tiek lietotas “ikdienas darbā visos Komisijas dienestos”. Komisija uzskata, ka vienīgais būtiskais jautājums ir par to, vai dienesti, kuros tiks nodarbināti veiksmīgie kandidāti, izmanto šīs valodas.

²⁷ C-621/16 P, EU:C:2018:611, 105., 108. un 112.punkts.

²⁸ Spriedums, 2021. gada 2. marts, Komisija/Itālija u.c. (C-425/19 P, EU:C:2021:154, 52.–53. punkts un tajos minētā judikatūra).

²⁹ Spriedums, 2008. gada 10. jūlijs, *Bertelsmann and Sony Corporation of America/Impala* (C-413/06 P, EU:C:2008:392, 167. punkts un tajā minētā judikatūra).

³⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.).

48. Manuprāt, šis arguments nav pārliecinošs. Tā kā strīdīgajā *EPSO* paziņojumā nav norādīti dienesti vai pat iestāde vai iestādes³¹, kurās veiksmīgie kandidāti tiks norīkoti darbā, nav iespējams izvērtēt šo Komisijas atšķirīgās attieksmes pret kandidātiem attaisnojumu. Komisijas apgalvojums ir arī pretrunā citam tās izvirzītajam argumentam, proti, ka iestādes ikdienas darbs sastāv no daudziem sagatavošanas aktiem, piezīmēm, priekšlikumiem un citiem dokumentiem, tostarp saziņu pa elektronisko pastu, kas ir analīzes un saziņas rīki, kurus izmanto šajā iestādē, lai veiktu pasākumus, kuri atspoguļo attiecīgā dienesta nostāju. Ja veiksmīgos kandidātus var nodarbināt jebkurā Komisijas dienestā un iesaistīt vispārēju sagatavošanas darbu veikšanā, tad ir svarīgi, vai pierādījumi liecina, ka angļu, franču un vācu valoda ir valodas, kuras faktiski tiek lietotas “ikdienas darbā visos Komisijas dienestos”. Turklāt pārsūdzētā sprieduma 113. un 138. punktā aplūkoti pierādījumi attiecas uz Komisijas iekšējo praksi valodu jautājumos kopumā, nevis uz to konkrēto dienestu darbu vai procedūrām, kuros tiks nodarbināti veiksmīgie kandidāti. Pamatojoties uz tai iesniegtajiem pierādījumiem, Vispārējā tiesa nevarēja izvērtēt neko citu kā vien to, vai angļu, franču un vācu valoda ir valodas, ko parasti izmanto Komisija dienestos.

49. Komisija arī apstrīd pārsūdzētā sprieduma 157. punktā izdarīto secinājumu, ka pierādījumi, kas konkrēti attiecas uz revīzijas jomā strādājošo darbinieku valodu zināšanām, nepierāda, ka valodu lietojuma ierobežojums ir samērīgs ar vajadzību darbā pieņemtajiem darbiniekiem nekavējoties sākt darbu, jo šie dati neļauj konstatēt, kas ir tās valodas, kuras faktiski tiek izmantotas dažādo dienestu ikdienas darbā, vai kuras valodas būtu neaizstājamas pienākumu veikšanā revīzijas jomā³². Komisija norāda uz šo punktu kā piemēru tam, ka Vispārējā tiesa tai esot uzlikusi nepamatoti lielu slogu.

50. Pārsūdzētā sprieduma 160.–162. punktā ir analizēti šie pierādījumi, balstoties uz pieņēmumu, ka revīzijas jomā jau nodarbināto darbinieku valodu zināšanas liecina par to, ka, lai jaunie darbinieki varētu nekavējoties sākt darbu, tiem būtu jāprot šīs valodas. Pat balstoties uz šādu pieņēmumu, Vispārējā tiesa secināja, ka valodu lietojuma ierobežojums nav attaisnots. Tādējādi šķiet, ka Vispārējā tiesa ir izvērtējusi Komisijas iesniegtos pierādījumus no visiem iespējamajiem aspektiem, lai pārliecinātos, vai tie var attaisnot valodu lietojuma ierobežojumu. Līdz ar to nav saprotams, kā var apgalvot, ka Vispārējās tiesas pieeja pierādījumiem rada Komisijai nepamatoti lielu slogu.

51. Vēl Komisija konkrēti attiecībā uz dokumentu, kas pārsūdzētajā spriedumā ir minēts kā Komisijas 2006. gada 20. decembra Paziņojums SEC(2006) 1489, galīgā redakcija, kas attiecas uz “tulkošanu Komisijā”, izvirza argumentu, ka pārsūdzētā sprieduma 144. punktā esot kļūdaini izvērtēts, vai šis dokuments liecina, ka trīs tajā minētās procedūru valodas tiek lietotas vienīgi procedūrās, uz kurām tas attiecas³³. Pierādījumu vērtējums, ņemot vērā šo jautājumu, ir kļūdainis, jo Komisijai bija jāiesniedz tikai pierādījumi par to, ka angļu, franču un vācu valoda ir valodas, kuras galvenokārt tiek izmantotas iekšējā un ārējā saziņā un dokumentu apstrādē, kas ir strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ietvertais formulējums³⁴.

³¹ Strīdīgā *EPSO* paziņojuma 1. punktā ir norādīts, ka konkurss tiek rīkots, lai izveidotu kandidātu rezerves sarakstus, no kuriem Eiropas Savienības iestādes, galvenokārt Eiropas Komisija Briselē (Beļģija) un Eiropas Revīzijas palāta Luksemburgā (Luksemburga), pieņems darbā jaunus ierēdņus – administratorus (AD funkciju grupa). Pārsūdzētā sprieduma 104. punktā ir norādīts, ka 4 no 72 veiksmīgajiem kandidātiem pieņēma darbā citi darba devēji, proti, 3 darbiniekus – Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs un 1 darbinieku – Eiropas Ārējās darbības dienests.

³² Pārsūdzētā sprieduma 152.–157. punkts.

³³ Pārsūdzētā sprieduma 144. punkts.

³⁴ Skat. pārsūdzētā sprieduma 3. punkta trešo daļu, kurā ir citēts strīdīgā *EPSO* paziņojuma teksts.

52. Pārsūdzētā sprieduma 140.–142. punktā ir izvērtēts Komisijas 2006. gada 20. decembra Paziņojums SEC(2006) 1489, galīgā redakcija, kas attiecas uz “tulkošanu Komisijā”. Pārsūdzētā sprieduma 143. punktā ir secināts, ka minētajam paziņojumam nav nozīmes šīs lietas atrisinājumam. Vairs spriedumā nav atsauces uz šo dokumentu. Pārsūdzētā sprieduma 144.–148. punktā ir analizēts dokuments “Valodu prasības atkarībā no pieņemšanas procedūras”. Tiesas sēdē Komisijai tika dota iespēja izskaidrot saikni starp Komisijas 2006. gada 20. decembra Paziņojumu SEC(2006) 1489, galīgā redakcija, kas attiecas uz “tulkošanu Komisijā”, un pārsūdzētā sprieduma 144.–148. punktā minēto dokumentu analīzi. Tā sniedza atbildi, ka 144. punkta sākumā minētie vārdi “katrā ziņā” norādot, ka Vispārējā tiesa ir ņemusi vērā šo dokumentu savā analizē pārsūdzētā sprieduma 144.–148. punktā. Objektīvi lasot pārsūdzētā sprieduma attiecīgo daļu, jāsecina, ka Komisijas izvirzītais pamats šajā ziņā nav atbalstāms.

53. Tālāk Komisija apstrīd pārsūdzētā sprieduma 159.–161. punktu par priekšrocībām, kas varētu būt kandidātiem, kuriem ir noteiktu valodu zināšanas, salīdzinājumā ar citiem kandidātiem, kuriem šādu zināšanu nav.

54. Pārsūdzētā sprieduma 150.–157. punktā ir izvērtēti dati par to dažādo Komisijas dienestu darbinieku valodu prasmēm, kuri veic ar revīziju saistītus uzdevumus. Minētā sprieduma 159.–165. punktā ir izdarīti konkrēti secinājumi saistībā ar pierādījumu vērtējumu. Tā 159. punkta pirmajā teikumā ir pareizi norādīts, ka valodu lietojuma ierobežojums ir pieņemams tikai tad, ja tas ir objektīvi attaisnots un samērīgs ar patiesajām dienesta interesēm. Savukārt 161. punktā ir minēts, ka, ņemot vērā iesniegtos pierādījumus, vienīgi angļu valodas zināšanas varētu uzskatīt par tādām, kuras piešķir veiksmīgajiem kandidātiem priekšrocību, kā arī no pierādījumiem nav skaidrs, kāpēc kandidāts, kuram ir padziļinātas itāļu valodas zināšanas un pietiekamas vācu valodas zināšanas³⁵, varētu nekavējoties sākt strādāt, savukārt kandidāts, kuram ir padziļinātas itāļu valodas zināšanas un pietiekamas holandiešu vai spāņu valodas zināšanas, to nevarētu³⁶.

55. Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 159.–161. punktā ir salīdzinātas kandidātu kategorijas ar atšķirīgām valodu zināšanām, cenšoties novērtēt, cik lielā mērā šo dažādo kategoriju kandidāti var nekavējoties sākt darbu. Nesaprotu, kā atsauci uz konkrētu valodu zināšanām, kas piešķir priekšrocības, var interpretēt kā tādu, kas uzliek Komisijai nepamatoti lielu slogu.

56. Komisijai ir arī iebildumi pret pārsūdzētā sprieduma 159. punktu, kurā ir minēts, ka “nav neviena pamatota iemesla, lai nebūtu atļautas arī visu pārējo oficiālo valodu zināšanas”.

57. Pilnajā teikumā, no kura izriet šī frāze, ir paskaidrots, ka, pamatojoties uz Vispārējai tiesai iesniegtajiem pierādījumiem, proti, datiem par dažādu Komisijas dienestu darbinieku, kuri veic ar revīziju saistītus uzdevumus, valodu zināšanām, tikai angļu valodas zināšanas sniedz nepārprotamas priekšrocības, lai veiksmīgie kandidāti būtu spējīgi nekavējoties sākt darbu. Citiem vārdiem, prasība par angļu valodas kā otrās valodas zināšanām var būt pamatota, bet prasība par angļu, franču vai vācu valodas zināšanām nav pamatota. Vispārējā tiesa norāda, ka tādējādi nav

³⁵ Es saprotu, ka tas attiecas uz B2 līmeņa zināšanām.

³⁶ No pārsūdzētā sprieduma 152.–155. punktā sniegtajiem datiem par 1. un 2. valodu izriet, ka 83 % no revīzijas jomā strādājošajiem darbiniekiem prot angļu valodu, 32 % – franču valodu, 13 % – holandiešu valodu, 9 % – vācu valodu, 8 % – spāņu valodu un 8 % – itāļu valodu. Ja tiek iekļauta 3. valoda, procentuālais īpatsvars ir šāds: 95 % prot angļu valodu, 75 % – franču valodu, 21 % – vācu valodu, 19 % – holandiešu valodu, 15 % – spāņu valodu un 10 % – itāļu valodu. No tā var secināt, ka saziņa valodā, kas nav angļu valoda, nozīmē to, ka ievērojama daļa kolēģu tiek izslēgta no attiecīgajiem darba procesiem. Ja saziņā tiek izmantota franču valoda, aptuveni 25 % līdz 60 % kolēģu varētu to nesaprast. Ja tiek izmantota vācu valoda, 79 % kolēģu varētu nesaprast saziņas valodu. Turklāt, balstoties uz 1. un 2. valodu, to personu procentuālais īpatsvars, kuras pārvalda holandiešu valodu, ir acīmredzami lielāks nekā to personu procentuālais īpatsvars, kuras pārvalda vācu valodu (13 % holandiešu un 9 % vācu valodu), ņemot vērā 1., 2. un 3. valodu, procentuālais īpatsvars ir 19 % holandiešu un 21 % vācu valodu.

nevienu pamatota iemesla, kādēļ nebūtu pieļaujamas angļu valodas vai kādas citas vai vairāku oficiālo valodu, kas nav franču un/vai vācu valoda, zināšanas, vai arī tās nebūtu pieļaujamas papildus šīm abām valodām. Šo secinājumu nevar uzskatīt par kļūdainu. Nekas neliecina par to, ka Vispārējā tiesa būtu izslēgusi iespēju, ka Komisija būtu varējusi iesniegt citus pierādījumus, kas varētu būt pamats atšķirīgam secinājumam. Arī šoreiz man nav skaidrs, kādā veidā Vispārējā tiesa, izdarīdama secinājumus, pamatojoties uz tai iesniegtajiem pierādījumiem, ir uzlikusi Komisijai nepamatoti lielu slogu.

58. Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot kļūdaini izslēgusi pierādījumus par angļu, franču un vācu valodas lietojumu Eiropas Savienībā tādēļ, ka tie varētu nepareizi atspoguļot iespējamo kandidātu valodu zināšanas³⁷. Tā pamatojas uz 2019. gada 26. marta sprieduma lietā Komisija/Itālija³⁸ 124. punktu, lai apgalvotu, ka atbilstoši statistikas datiem Vispārējai tiesai esot bijis jāpieņem, ka valodu lietojuma ierobežojums ir samērīgs, vēl jo vairāk tāpēc, ka šie dati gadu gaitā nav mainījušies.

59. 2019. gada 26. marta sprieduma Komisija/Itālija³⁹ 124. punktā ir norādīts:

“Šajā ziņā, lai arī nav izslēgts, ka ar dienesta interesēm var [attaisnot] konkursa 2. valodas ierobežojumu līdz noteiktam to oficiālo valodu skaitam, kuras Savienībā ir visplašāk zināmas (skat. pēc analogijas spriedumu, 2003. gada 9. septembris, *Kik/ITSB*, C-361/01 P, EU:C:2003:434, 94. punkts), un tas tā ir pat tādos atklātos konkursos kā “Paziņojumā par atklāto konkursu EPSO/AD/276/14 – Administratori (AD 5)” minētais, šādam ierobežojumam, ņemot vērā šī sprieduma 92. un 93. punktā atgādinātās prasības, tomēr ir jābūt balstītam uz objektīviem elementiem, kurus var pārbaudīt gan konkursa kandidāti, gan Savienības tiesas, lai varētu pamatot prasītās valodu zināšanas, kurām jābūt samērīgām ar patiesajām dienesta vajadzībām.”

60. Es neuzskatu, ka šis juridiskais atzinums liek Vispārējai tiesai pieņemt, ka valodu lietojuma ierobežojums ir attaisnots, ja tas attiecas uz Eiropas Savienībā visplašāk zināmajām valodām. Gluži otrādi, es to interpretēju kā Vispārējās tiesas apgalvojumu, ka Komisija, lai attaisnotu valodu lietojuma ierobežojumu, var atsaukties uz pierādījumiem saistībā ar valodām, kuras Savienībā ir visplašāk zināmas. Tomēr šādam ierobežojumam ir jābūt balstītam uz elementiem, ko kandidāti un Eiropas Savienības tiesas var objektīvi pārbaudīt, lai būtu pamatots nepieciešamais valodu zināšanu līmenis, kam jābūt samērīgam ar patiesajām dienesta interesēm.

61. Tādējādi Vispārējā tiesa pareizi rīkojās, vispirms izvērtējuma Komisijas iesniegtos pierādījumus par vācu, angļu un franču valodas kā svešvalodu, kas tiek lietotas un apgūtas Eiropā, izplatību⁴⁰. Pārsūdzētā sprieduma 189.–195. punktā ir norādīts, ka pierādījumi liecina, ka angļu valoda ir neapstrīdami visvairāk apgūtā svešvaloda visos izglītības līmeņos un tai seko franču, vācu, krievu un mazākā mērā spāņu valoda un ka par vislabāk zināmo svešvalodu [Eiropā] neapstrīdami ir uzskatāma angļu valoda, kurai seko vācu, krievu, franču un spāņu valoda. Citi pierādījumi liecina, ka vācu valoda ir Eiropā visvairāk runātā valoda un ka angļu, franču un vācu valoda ir trīs svešvalodas, kuras visvairāk apgūst kā otro valodu (attiecīgi 38 %, 12 % un 11 % [Savienības iedzīvotāju]).

³⁷ Pārsūdzētā sprieduma 193. punkts.

³⁸ C-621/16 P, EU:C:2019:251.

³⁹ C-621/16 P, EU:C:2019:251.

⁴⁰ Pārsūdzētā sprieduma 189.–195. punkts.

62. Vispārējā tiesa arī konstatēja, ka aplūkojamie statistikas dati attiecas uz visiem Savienības pilsoņiem, tostarp personām, kuras nav sasniegušas pilngadību, un līdz ar to tajos nevar tikt precīzi atspoguļotas iespējamo kandidātu valodu zināšanas. Tā secināja, ka vienīgais, ko šī statistika varot pierādīt, ir tas, ka to iespējamo kandidātu skaits, kuru situāciju ietekmē šajā lietā aplūkojamo valodu lietojuma ierobežojumi, ir mazāks, nekā tas būtu, ja šī izvēle būtu ierobežota ar citām valodām, nevis angļu, franču un vācu valodu, tomēr pats par sevi šis apstāklis neliek secināt, ka valodu lietojuma ierobežojums nav diskriminējošs.

63. Šajā ziņā Vispārējās tiesas pieeja nevar būt kļūdaina. Pretēji Komisijas apgalvotajam tā nav noraidījusi statistikas datus tāpēc, ka tie ietvēra Eiropas Savienības pilsoņus, kuri vēl nav sasnieguši pilngadību. Faktiski Vispārējā tiesa secināja, ka pierādījumi liecina, ka valodu ierobežošana ar angļu, franču un vācu valodu visticamāk negatīvi ietekmētu mazāku skaitu iespējamo kandidātu nekā ierobežošana ar citu valodu kombināciju. Nekas neliecina, ka šis secinājums, ko turklāt Komisija neapstrīd, būtu bijis citāds, ja statistikas datus nebūtu iekļauti Eiropas Savienības pilsoņi, kuri vēl nav sasnieguši pilngadību.

64. Visbeidzot, Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 139. punktā esot kļūdaini izvērtēts 2000. gada 29. novembra Paziņojums SEC(2000) 2071/6, vienkāršojot sprieduma 138. un 139. punktā minēto Komisijas lēmumpieņemšanas procesu. Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa neesot pieņēmusi tā nepārprotamo nozīmi, bet gan aizstājusi to ar savu subjektīvo redzējumu par veidu, kādā darbs tiek organizēts starp ierēdņiem.

65. Šķiet, ka ar šo argumentu Komisija ne tik daudz cenšas panākt, lai Tiesa nosodītu pierādījumu sagrozīšanu no Vispārējās tiesas puses, bet gan aicina Tiesu aizstāt Vispārējās tiesas veikto faktu un pierādījumu vērtējumu ar savu. Apelācijas tiesvedībā tas nav pieļaujams⁴¹.

66. Šo iemeslu dēļ nevar atsaukties uz Komisijas argumentiem, lai pamatotu apgalvojumu, ka pārsūdzētajā spriedumā ir pārsniegtas judikatūrā noteiktās robežas. Līdz ar to ierosinu Tiesai noraidīt pirmā apelācijas sūdzības pamata otro daļu.

C. Par pirmā pamata trešo daļu

67. Vispirms Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 132.–135. punktā ir samazināts pierādījumu tvērums, jo ar tiem netiekot pierādīts, ka pastāv juridiski saistošs akts, kas nosaka iestādes darba valodas. Komisija uzskata, ka nedz no judikatūras, nedz no Civildienesta noteikumu 1.d panta 6. punkta nevar secināt, ka tikai ar juridiski saistošiem aktiem var likumīgi ierobežot otrās valodas izvēli. Turklāt pārsūdzētā sprieduma 10. punktā ir pareizi norādīts, ka strīdīgajā *EPSO* paziņojumā ir atsauce uz “iekšējiem noteikumiem”, proti, noteikumiem, kas ir saistoši tikai iestādē. Minēto noteikumu apraksta pamatā ir Komisijas iesniegtie pierādījumi.

68. Pārsūdzētā sprieduma 10. punktā ir minēts, ka saskaņā ar strīdīgā *EPSO* paziņojuma II pielikuma 2. punktu katrā atlases procedūrā *EPSO* valdei, izskatot katru gadījumu atsevišķi, ir jānosaka valodas, kas izmantojamas individuālos atklātos konkursos, ņemot vērā “jebkādu konkrētus iekšējos noteikumus par valodu lietojumu attiecīgajās iestādēs vai struktūrās”.

⁴¹ Skat., piemēram, spriedumu, 2006. gada 21. septembris, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*/Komisija (C-105/04 P, EU:C:2006:592, 69. un 70. punkts un tajos minētā judikatūra) un spriedumu, 2006. gada 21. septembris, *Technische Unie*/Komisija (C-113/04 P, EU:C:2006:593, 82. un 83. punkts un tajos minētā judikatūra).

69. Pārsūdzētā sprieduma 132. un 133. punktā ir norādīts, ka šā sprieduma 107. un 108. punktā minētie pierādījumu dokumenti nevar tikt uzskatīti par Komisijas noteikumiem Regulas Nr. 1/58 6. panta izpratnē. Komisija piekrīt, ka šie pierādījumi tikai atspoguļo kopš ilga laika iedibinātu administratīvo praksi, saskaņā ar kuru dokumenti, lai tos iesniegtu komisāru kolēģijai apstiprināšanai, jā sagatavo angļu, franču un vācu valodā. Pārsūdzētā sprieduma 134. punktā ir konstatēts, ka nav pierādījumu par to, ka Komisijas priekšsēdētājs vai komisāru kolēģija būtu oficiāli apstiprinājusi “Darba procedūru rokasgrāmatu”. Minētā sprieduma 135. punktā ir minēts, ka šīs lietas kontekstā nepastāv iekšējs lēmums, ar kuru būtu noteiktas darba valodas šajā iestādē.

70. Pārsūdzētā sprieduma 137.–139. punktā ir izvērtēts, vai iesniegtie pierādījumu dokumenti liecina par saikni starp Komisijas lēmumpieņemšanas procedūrām, tostarp komisāru kolēģijas procedūrām un uzdevumiem, kas jāveic veiksmīgajiem kandidātiem. Pārsūdzētā sprieduma 140.–149. punktā šie pierādījumi ir izvērtēti sīkāk, ņemot vērā citus Komisijas iesniegtos dokumentus.

71. Pretēji Komisijas apgalvotajam ar pārsūdzēto spriedumu netiek noraidīti pierādījumi vai “samazināts to tvērums”, jo iesniegtie pierādījumu dokumenti neatklāja, ka pastāvētu “juridiski saistošs akts”. Tā vietā Vispārējā tiesa pareizi ir izvērtējusi, vai Komisija ir pieņēmusi iekšējus noteikumus saskaņā ar Regulas Nr. 1/58 6. pantu, kuros būtu noteikts, ka konkrētajos gadījumos ir jāizmanto viena vai vairākas no tās 1. pantā uzskaitītajām oficiālajām un darba valodām. No pārsūdzētā sprieduma 135. punkta izriet, ka Komisija nav apstrīdējusi faktu, ka šādi noteikumi nav pieņemti.

72. Izdarot šo neapstrīdēto starpsecinājumu, Vispārējā tiesa turpināja sīki izvērtēt Komisijas iesniegtos pierādījumus par tās iekšējām procedūrām.

73. Līdz ar to es ierosinu Tiesai noraidīt pirmā apelācijas pamata trešo daļu, jo tās pamatā, šķiet, ir nepareiza un selektīva pārsūdzētā sprieduma interpretācija.

V. Secinājumi

74. Ievērojot iepriekš minēto, es ierosinu Tiesai pirmo apelācijas sūdzības pamatu noraidīt.